

Interview met Josha Zwaan

“Veel kinderen wilden na de oorlog niet terug naar hun familie”

Parnassia is het prachtige debuut van Josha Zwaan.

Een jong meisje wordt door haar joodse ouders tijdens de Tweede Wereldoorlog ondergebracht bij een kinderloze dominee en zijn vrouw in Zeeland. Het meisje, Rivka, wordt Anneke en haar ouders zijn voor de buitenwereld omgekomen bij het bombardement op Rotterdam. Na de bevrijding komen haar broertje en haar vader haar weer halen. Rivka herkent ze niet en ze kiest, gestimuleerd door haar nieuwe ‘papa en mama’, voor een bestaan als Anneke.

“De aanleiding voor deze roman was het verhaal dat een vriendin mij vertelde na het overlijden van haar vader”, vertelt schrijfster Josha Zwaan. “Ze vond een adresboekje met namen van mensen die ze niet kende. Ze belde hen om te vertellen dat hij was overleden. Eén van die mensen bleek een broer van haar moeder te zijn. Mijn vriendin wist niet beter dan dat haar moeder geen broer had. Maar deze man vertelde dat haar moeder in de oorlog ondergedoken was, omdat ze een joods kind was. Na de oorlog heeft haar pleeggezin geweigerd haar terug te geven en deze vrouw heeft de rest van haar leven ontkend joods te zijn. Mijn vriendin had dus eigenlijk een joodse moeder en was daarmee ook zelf joods.

Dit gegeven intrigeerde mij zo dat ik daarover wilde schrijven. Ik ben me

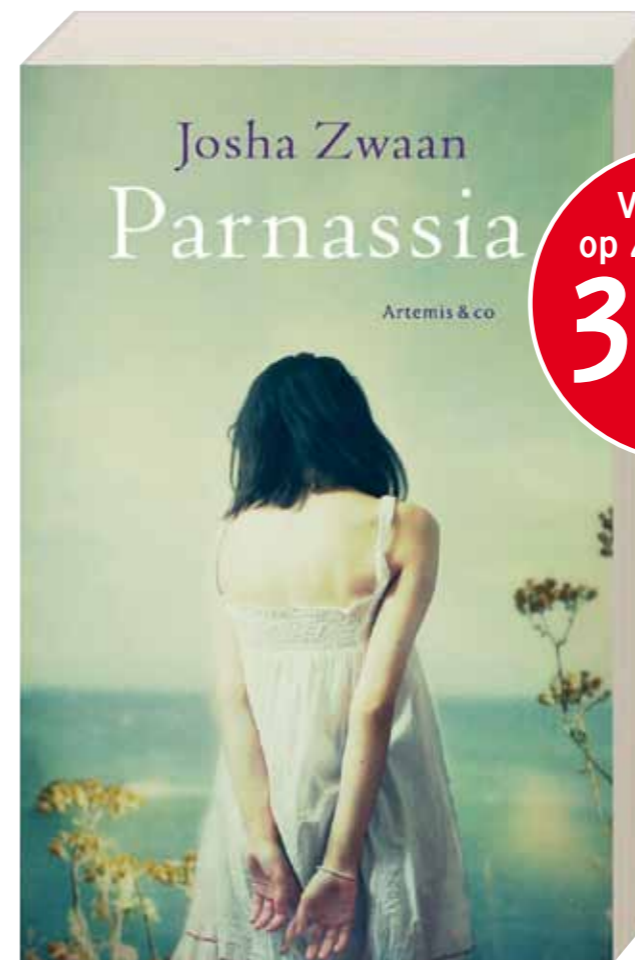
gaan inleven wat dat met een mens zou kunnen doen: opgroeien met een leugen over je afkomst. Zo ontstond een psychologische roman over verlies en hervinden van identiteit en over een gehavende moeder-dochter-relatie.”

Josha is zelf een tweedegeneratie kind. Ze kent het opgroeien met de schaduw van de oorlog uit eigen ervaring. “Ik ken veel persoonlijke geschiedenissen van mensen, joods en niet joods, maar allen getekend door hun ervaring met de Tweede Wereldoorlog, niet alleen in Europa maar ook in Indonesië. De levensloop van Anneke gaat vooral over het ontkennen van je wortels en identiteit. Veel onderduikkinderen wilden na de oorlog niet terug naar hun familie. Maar het gaat ook over hoe een trauma doorwerkt in de opvoeding van kinderen. En hoe dat ook weer bij die kinderen kan doorwerken naar de

volgende generatie. Mijn moeder zat jarenlang in de Japanse kampen. Tot op de dag van vandaag werkt dat door in haar leven en dus ook in het mijne.”

In *Parnassia* vertelt Josha hoe Anneke opgroeit en uiteindelijk zelf kinderen krijgt. Haar verleden vindt zich een weg naar haar eigen relatie met haar dochter. Haar kinderen maken een stroom aan onderdrukte gevoelens los die niet weg te drukken zijn. Anneke keert haar eigen kinderen de rug toe. “Het is een belangrijk thema omdat, tot op de dag van vandaag ouders, kinderen en kleinkinderen de gevolgen van de oorlog met zich meedragen. Wat ik echter ook heb willen laten zien is dat de relatie tussen deze moeder en dochter, ondanks alles, toch ook voor een gedeelte geheeld kon worden. Zij maken in de loop van het boek samen een hele ontwikkeling door.

Niet (goed genoeg) voor je kinderen kunnen zorgen, er niet voor ze kunnen zijn, dat overkomt veel ouders, die onmacht is voor velen herkenbaar. Veel lezers vertellen mij dat ze verrast waren door het feit dat ze, hoe zwart de ervaringen van Anneke ook zijn, ze nooit hun sympathie voor haar verloren.”

Voor de lezers van Tatiana de Rosnay

VIP teller op 4 of meer?
35%
korting

NIEUW!
Josha Zwaan
PARNASSIA

Aangrijpende roman over een joods meisje dat onderduikt bij een christelijk gezin en vervreemt van haar eigen familie en tradities. 1942, de kleine Rivka wordt door haar ouders ondergebracht bij een kinderloze dominee en zijn vrouw. Rivka wordt Anneke. Ze gaat zich steeds meer thuis voelen bij haar nieuwe ‘papa en mama’. Wanneer na de bevrijding haar vader en haar broertje Simon op de stoep staan om haar op te halen, herkent ze hen niet meer en kiest ze voor een nieuw bestaan als Anneke. Paperback 349 blz.

NR 19 369 05

VIP klanten

VIP teller op 4 of meer € 12,99

€ 19,95

€ 17,99

De aanraders van Maartje

Bij sommige boeken denk je: dit kan niet waar zijn. Dat had ik bijvoorbeeld toen ik *Haar naam was Sarah* las. Maar ik dacht het ook toen ik *Parnassia* las. Niet alleen is dit verhaal net zo verschrikkelijk en meeslepend, maar net als Tatiana de Rosnay doet in *Haar naam was Sarah*, onthult Josha Zwaan in *Parnassia* een onderdeel van de Nederlandse geschiedenis die ik nog niet kende. Het verhaal over de Joodse kinderen die in de Tweede Wereldoorlog bij Nederlandse gezinnen werden ondergebracht en daar na afloop van de oorlog moesten blijven, greep me zo aan dat ik weken na het lezen van *Parnassia* nog steeds aan dit verhaal moest denken.

Maartje, Leesadviseur Romans en kinderboeken bij ECI